

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1
Tel. št. 73.

Leto XXII.

št. 9.

Kranj, 26. februarja 1938

Izhaja vsako soboto.

Naročnina: celoletno 40.- Din, polletno 20.- Din,
četrtletno 10 Din.

Ob 10-letnici ustanovitve meščanske šole v Kranju

Letos, 4. junija bo preteklo 10 let, odkar je bila ustanovljena v Kranju deklška meščanska šola. Vsekakor je to pomenljiv in značilen jubilej, morda edinstven v Sloveniji, ker ta šola obstoja dejansko le — na papirju. Ni to nobena predpustna šala. Prosvetno ministrstvo je namreč meščansko šolo ustanovilo, sistemiziralo potrebna učiteljska mesta, do otvoritve šole pa do danes ni prišlo, ker odločujoči činitelji niso izpolnili za njeno otvoritev potrebnih pogojev, predvsem niso pripravili in določili prostore, kamor naj bi se šola vselila. Bilo je le nekaj sej, predlogov, med njimi tudi ta, naj se sedanja ubožnica na Pungratu adaptira za namene meščanske šole. Uredilo se tudi ni vprašanje, v kakšnem razmerju naj bi prispevale okoliške občine za vzdrževanje šole. Tako je preteklo 10 let.

Spričo porasta dijakov na gimnaziji in spričo naglega razvoja Kranja v industriji, obrti in trgovini je sedanji občinski odbor zopet pokrenil akcijo za otvoritev meščanske šole. Sprejel je sklep, naj bi se delno porabili prostori za to šolo v novem poslojpu ljudske šole. Stvar je v teku in od nadaljnjih ukrepov je odvisno, v koliko se bo gornji sklep realiziral. Ker pa javnost že več ali manj računa z meščansko šolo v Kranju, saj se je priglasilo za vpis provizorično že čez 80 učencev, je prav, da zve o nadaljnjem razvoju cele akcije. Zato smo se tudi obrnili na pristojno mesto, kjer smo dobili potrebne informacije.

Meščanska šola je za Kranj in njegovo okolico vsekakor zelo potrebna. Njen namen je v prvi vrsti usposobiti učence, ki se nameravajo posvetiti praktičnim življenjskim poklicem: obrti, trgovini, industriji in tudi kmetijstvu. Zato je šola v ozki zvezi z življenjem, na njej se poučujejo predmeti, prilagojeni strukturi kraja, kjer šola obstoja. Glede na to je po zakonu več tipov meščanskih šol: industrijski, trgovsko-obrtni, kmetijski itd. V tem oziru je velika razlika iz gimnazijo, ki ima v prvi vrsti namen usposobiti dijaka za študij na univerzi oz. za znanstveno delo. Ni pa menda kraja, ki bi se v razvoju industrije, trgovine in deloma tudi obrti kosal s Kranjem. Na drugi strani pa opazujemo, kako število dijakov in dijakinj na gimnaziji leto za letom raste. Gimnazija je danes preobremenjena, na njej primanjkuje

prostorov in se mora radi tega vršiti pouk v istih prostorih dopoldne in popoldne, kar je iz zdravstvenih razlogov škodljivo za dijake in profesorje. Z otvoritvijo meščanske šole bi se gimnazija razbremenila in v doglednem času bi ne bilo računai z njenim povečanjem.

Meščanska šola je v Kranju dejansko že ustanovljena. Nastane le vprašanje ali in v kakem razmerju bodo prispevale za njeno vzdrževanje okoliške občine in, ali bo imelo novo poslojpe ljudske šole tudi za meščansko šolo dovolj prostorov.

Novo šolsko poslojpe bo imelo 18 učilnih sob, v vsako sobo bo šlo maksimalno 40 učencev. Dosedaj imata obe ljudski šoli — deška in deklška 12 razredov, t. j. za 12 učilnih sob. Ker pa so nekateri razredi precej močni, imajo posamezni čez 50 učencev, se bo zasedba učilnih sob v novi šoli zvišala — morale se bodo ustanoviti nove paralele. Pa ne samo to. Z otvoritvijo novega poslojpa se bosta novo rajonizirala oba šolska okoliša Kranj in Primskovo. Od slednjega naj bi se priključile h Kranju tri vasi, iz katerih obiskuje primskovsko šolo čez 90 učencev. Ti učenci se bodo porazdelili po posameznih razredih in bodo dvignili število razredov na 16, torej za 16 učilnih sob. Z eventualno otvoritvijo meščanske šole bi se sicer to število zmanjšalo za približno 2 razreda, vendar bi kljub temu zasedli obe ljudski šoli še vedno 14 do 15 učilnih sob. Računati pa moramo tudi z obrtno nadaljevalno in trgovsko-nadaljevalno šolo, ki imata obe skupaj 6 razredov. Dosedaj se vrši pouk teh popoldne v istih prostorih kot jih ima ljudska šola, kar je iz vzgojnih in higienskih razlogov neprimerno. Prav bi bilo, da bi imeli obe strokovno-nadaljevalni šoli v novem šolskem poslojpu lastne prostore. Ako se to zgodi, potem bodo vsi prostori v novem šolskem poslojpu že s prihodnjim šolskim letom skoraj popolnoma zasedeni in ne bo za meščansko šolo rezervnih prostorov. S tem dejstvom morajo računati odločujoči činitelji in pa starši onih otrok, ki so se priglasili za vpis v meščansko šolo. Ako bi morda bili na razpolago prostori za prvo leto, nikakor bi jih ne bilo za nadaljnja leta. Treba bo torej iskati druga pota, da se to vprašanje po dolgih letih definitivno reši.

Pogrešani novorojenček

Tržiški orožniki so posvetili v žalostno in divjaško početje brezvestnih staršev, ki so novorojenega otroka v letošnjem januarju takoj po porodu na nek način odstranili in zraven na račun poroda še obilno izrabljali dobroto ljudi.

V žalostni dogodek sta zapletena 33 letni Pangerc Matevž, kleparski pomočnik, doma na Golem pri Ljubljani in njegova žena Angela, rojena Šporn na Kokrici pri Kranju. Ta dva sta se neposredno pred rojstvom svojega tretjega otroka pred 6 leti poročila in tedaj sta bila tudi oba zaposlena. Kmalu sta pa oba zapustila delo in na račun zakriviljene brezposelnosti sta postala poznana vedno bolj Tržiču in okolici. Zlasti izjave žene so bile stalno malo verjetne, a ker je pogosto razkazovala posledice udarcev svojega moža in se je zaradi tega tudi zatekla po pomoč k orožnikom, je znala vzbujati pri dobrih ljudeh tudi še sočutje. Od petih otrok sta ostala le dva pri življenju in ta dva so blagohotno sprejeli sorodniki žene v varstvo, zlorabe zakoncev so se pa seveda naveličali in tako sta postala včasih skupno večih vsak sam zase, nadlega za dobre ljudi. Kljub žalostnemu položaju sta pa bila oba in zlasti mož še obiskovalca raznih gostiln.

V začetku januarja sta pričakovala šestega otroka. Na ta način je nesrečna mati dobivala zlasti pri dobrih Tržičanih obilne pomoči. Razlagala je, da ima stanovanje na nekem skednju v Križah in tudi v tem stanju je tožila o pretepanju svojega moža. Zadnje dni pred porodom je trkala zlasti na vrata tržiškega

župnišča, kjer je prejela tudi izdatno pomoč za pot v ljubljansko porodnišnico. Vzrok za nadlegovanje se je pa hitro presukal. Par dni ni bilo Angele v Tržič in že je prišla zopet s prošnjo za pomoč novorojenčku in sebi v stiski. Vse jo je občudovalo, kako more prenašati dolgo pot iz Križev v takem stanju, a pomoč ji je bilo zopet težko odrehati. Trkala je zopet zlasti pogosto na vrata tržiškega župnišča in naštevala vsakokrat važne potrebe za revnega novorojenčka, ki je zagledal luč sveta po njeni napovedi v župniji Križe, ker že ni mogla doseči ljubljanske bolnišnice. Po par tednih je iskala po Tržiču tudi pomoči za prevoz otroka na Vrhniko, kjer da bi ga pivzela v oskrbo dobra sorodnica. Pojavil se je pa v Tržiču tudi mož, ki je pojasnil, da je otrok takoj po rojstvu v bolnišnici umrl. Delavci iz Križev so prinesli v Tržič tudi vprašanje, kje je novorojeni otrok in oblast je iskala podatkov pri župnijskem uradu v Križah in pri duhovniškem uradu v ljubljanski bolnišnici, a od obeh uradov je dobila pojasnilo, da se tam ni rodil kakšen otrok s priimkom Pangerc. Tržiški orožniki so prijeli brezvestne starše in zmedene izjave matere so pričele počasi kazati pot, kam je izginil novorojeni otrok. Po čudnih napovedih je končno mati pokazala neko luknjo v Pristavi, kamor je baje položila mrtvega novorojenca. Orožniki so res našli tam nekaj okrvavljenih cunaj, ni pa bilo kakšne sledi za otrokom. Tržič in okolica sedaj napeto pričakujejo jasnosti, ki bo po prizadevanju orožnikov in sodišča pač kmalu podana.

Ali v „rdeče“ — ali iz službe!

Kako so se nekateri naši „rdečkarji“ osilili človek skoraj ne bi verjel. V neki kranjski tovarni je število njihovih obratnih zaupnikov padlo od lanskega leta. Ker zato prav gotovo niso dobili pohvale svojih voditeljev, ki se hočejo v vsakem oziru pokazati vredne zaupnike Kominterne, skušajo svoj neuspeh popraviti. Toda kako? Španija ne vleče več, raj v Rusiji tudi ne toliko, da bi bilo upati na kak uspeh! Ker pa hočejo članstvo na vsak način povečati, so se zdaj odločili, da bodo četudi s terorjem (proti kateremu tako radi vpijejo in manifestirajo) povečali število svojega članstva. V tem so posebno vnete ženske, ki jih komunisti tako nahujskajo, da so jim v svoji zaslepljenosti popolnoma vdane brez vsakega prevdarka. Tako je neka zaupnica rdečkarjev, imenujmo

jo D. F., hotela v svojem oddelku neke večje kranjske tovarne povečati število čistilcev Stalina. Dekleta so se ji nekoliko časa upirala. Ko je uvidela, da z navadnimi grožnjami ne bo imela nobenega uspeha, se je poslužila znane metode, začela je groziti delavkam, da bodo takoj odpuščene iz službe, če se ne včlanijo med „rdeče“. Seveda so ji delavke umele odgovoriti, češ, da jih „rdeči“ niso sprejeli v službo.

Nov dokaz, kako se oboževalci Stalina držijo navodil svoje centrale, da za dosego ciljev ne smejo izbirati sredstev. Če je podjetju, v katerem kraljuje vneta „proletarka“, kaj na tem, da se tovarna kmalu ne spremeni v „podjetje sodrugov in sodružič“, mu lahko postrežemo z imenom vnete agitatorke. Delavec.

Spominu 100-letnice rojstva Antona Foersterja

privedi Kranjski pevski zbor Prosvetnega društva velik koncert njegovih pesmi.

Dolžnost vsakega naroda je proslavljati svoje velikane. Kakor topol sredi polja, visok in vsem viden, stoji na našem glasbenem polju Anton Foerster s svoji dobi. Mi Slovenci, znamo ceniti zasluge tega brata iz severa, Čeha po krvi, za neveljive, vekovite zasluge za slovensko glasbo! Prinesel je slovenski glasbeni umetnosti novo življenje, tako da njegov duh živi še danes med narodom, svež in zvoneč s pesmijo med Slovenci — kar je značilno le za velike moze narodov.

To kažejo že številni koncerti njegove umetnosti širom naše domovine. Zato je prav, da tudi Gorenjska sliši enkrat njegove pesmi in ob njih spozna silo njegovega ustvarjanja. Foersterjeva skladba je težka — globoka!

G. Ciril Mohor, Foersterjev učenec, pevovod-

ja kranjskega pevskega zbora, se vseh težav takih izvedb ni ustrašil. Po njegovi iniciativi se se pričele priprave za koncert. Posrečena izbira programa, kakor tudi glasovni material zbora tako moškega in ženskega, nam dajeja jamstvo, da bo koncert za vsakogar višek užitka.

Upamo, da se bodo ob počastitvi Foersterjevega spomina zganila tudi — mrtva srca in — gluha ušesa!

Kadar zaveden narod proslavlja velike moze, ne sme manjkati niti en narodov člen. In ob tej Foersterjevi proslavi se bomo Gorenjci pokazali ali smo pravi Slovenci, vredni sina bratske Češke, ki nam ga je mila usoda naklonila v umetnika — Antonu Foersterju, — vredni Mozesa slovenske glasbe pred sto leti!

Koncert bo v soboto 5. III. ob 20. uri in v nedeljo 6. III. ob pol 4. uri popoldne.

Tedenske novice

40 URNA POBOZNOST V KRANJU

V nedeljo 27., v ponedeljek 28. februarja in na pustni torek 1. marca se vrši v župni cerkvi v Kranju štiriideseturna pobožnost v čast presv. R. T. Vsač dan se ob 6. uri zj. izpostavi Najsvetejše, ki ostane izpostavljeno v nedeljo in ponedeljek do 6. ure zvečer, v torek pa do končane popoldanske službe božje. Vsač dan je ob 3. pridiga in litanije. V nedeljo in torek ima govor pred. dr. Pavel Robič, v ponedeljek pred g. Alojzij Peček. Sv. maše so v ponedeljek in torek ob 6., 7., 8., 9. in 10. uri dop. V torek je po pridigi in litanijah zahvalna pesem in zaključek. Do končane popoldanske službe božje naj v torek nihče ne moti miru po Mestnem trgu s kakšnimi pustnimi sprevidi.

KRANJ

Skupno združenje obrtnikov v Kranju obvešča svoje člane, da se bo vršil občni zbor v nedeljo dne 15. marca ob 9. uri popoldne v dvorani Ljudskega doma.

Udeležba je za vse člane strogo obvezna! Zapisnik zadnjega občnega zbora je članom pri združenju na vpogled.

Ustanovni občni zbor podružnice društva „Združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije“ za sodni okraj Kranj bo v četrtek 3. marca ob 8. uri zvečer v dvorani hotela „Jele“. Prijave novih članov sprejema, edino pisarna Tiskovnega društva v Kranju in daje vsa tozadevna pojasnila. Tam se tudi sprejemajo prijave za nakup parcel.

Tatvina v farni cerkvi. V petek popoldne med 1. in 3. uro popoldne je ukradel neznanec iz oltarja Matere božje in iz oltarja Zadnje večerje dva nova oltarna prta. Tat je moral gotovo že dalje čase opazovati, kdaj bo cerkva prazna, ker je ponavadi vedno kdo v cerkvi.

Nenavaden slučaj smrtne nesreče. V nedeljo

dopoldne se je pripetila v tovarni „Jugobruna“ nenavadna nesreča. Ta dan so namreč v tovarni „Jugobruna“ popravljali pokvarjene predmete. To delo je vršil tudi 32 letni kovač Franc Zakelj iz Stražišča, ki se je mudil okrog 9. ure v bližini dvigala za premog. Na vrhu tega dvigala, ki je visoko 15 m, je delal nek rokodelc, Zakelj je bil radoveden kaj dela. Skozi ozka vrata je pogledal v dvigalo, vprav tisti čas pa je priletelo iz vrha dvigala topo železo, ki se je zasadilo za uho Zaklja in mu zadalo 15 cm dolgo rano, segajočo do ustne votline. Ker mu je železo presekalo glavno žilo, je Zakelj izdihnil par minut po nesreči. Zaklja so pripeljali na njegov dom v Stražišče, kjer je bil pokopan. Pokojni zapušča ženo in štiri nedorasle otroke.

Tečaj za esperantski jezik bo otvorilo esperantsko društvo „Zelena zvezda“ v Kranju, če se bo prijavilo dovolj interesentov. Prijavitelj se morate najkasneje do 1. marca t. l. pri g. Slabe Ludviku, Mestni trg 15. Istopam se dobre vse potrebne informacije.

Tatvina v skladišču veletrgovine Gorjanc. V noči na nedeljo je prišel skozi okno pisarne veletrgovine neznan tat in sicer tako, da je razbil šipo in si odprl okno. Ker v pisarni ni mogel iztakniti denarja, je vlomil ključavnico in tako prišel do pisarne mize v skladišču. Mizo je odklenil s ključem in odnesel iz nje 650 din drobiža, 1 uro in še nekaj malenkosti. Na tej pisalni mizi je pozabil svezjen ključev. Vrnil se je skozi okno nazaj na prosto.

Tisočake je grizel 23 letni J. Z. iz Kovorja. V torek je dobil neko dediščino, katero je potem „zalil“ s svojim prijateljem na Primskovem. V velikem veselju ni več znal ceniti denarja ter je začel gristi tisočake, samo da bi napravil ljudem, ki so ga opazovali, večji „hec“. Radi takoga vedenja sta postala sumljiva ter so ju orožniki odpeljali v zapora. Po prespani noči pa sta morala ugotoviti žalostne

posledice tega „heca“, morda sta se še celo kesala, zakaj ju niso že prej zaprli. Morda bi bil kak „jur“ le ostal nepoškodovan.

Vesel epilog „Šenčurskih dogodkov“. V nedeljo pop. ob 4. uri bo v Kranju zanimiva poroka, pri kateri bodo sodelovali sami bivši „arestanti“ iz „šenčurskega procesa“. Samo nevesta je imela to srečo, da ni prišla v belgrajsko Glavnjačo. Ta dan se bo namreč poročil g. Vinko Kos, sin bivšega šol. upravitelja v Voklem in posestnik, z gospodično Marijo Šorn, hčerjo posestnika iz Prebačevga. Kot prič bosta tudi dva „arestanta“ in to bivši narodni poslanec, predsednik Kmečke zveze g. Janez Brodar in pa g. Ilija Lojze urednik.

Da pa bo „arestantovstvo“ še bolj povdarjeno, bo mlado poročilo „arestant“ g. dekan Škerbec. Morda bi kazalo, da bi imeli pri poroki zelene kravate, saj ne moreje zdaj prinesiti nesreče.

Nevesti in ženinu želimo obilo sreče v novem stanu.

Tekstilna zadruga v Kranju. Zanimanje za to socialno ustanovo zelo raste in se je priglasilo že precej članov. Kdor še želi postati član tekstilne zadruge ali tekstilnega bazarja, naj se še ta teden oglasi ali v Hranilnici in pos. v Kranju ali v pisarni Ljudskega doma - knjižnica.

Čuden vzrok avtomobilsk nesreče. V ponedeljek zjutraj ob 1. uri je bil opozorjen službojuči stražnik, da se je pripetila pri kolodvoru avtomobilska nesreča. Nemudoma je pohitel proti kolodvoru, kjer je našel na cesti, ki vodi na gaštejski klanec, razbit avtomobil in štiri ponesrečence. Takoj je uvidel, da šofer ni pravilno zavozil in je zadel na ovinku v kostanj, pri čemur se je razbil prednji del avtomobila, delci razbite šipe pa so poškodovale k zdravniku. Stražnik je spravil poškodovance k zdravniku, ki je uvidel, da ni dobil nobeden težje poškodbe.

Predavanje Katoliške akcije mož se vrši v nedeljo dne 27. t. m. ob pol 8. uri zvečer v dvorani Ljudskega doma. Predaval bo preč. g. Vovk Joža: „O družini“.

Možje, iskreno povabljeni!

HOTEL STARA POŠTA
nudi za predpust Original Dingač, pristna doljenjska in izbrana haloška vina
2 do 6 din ceneje.

Vsaki petek sveže morske ribe.

Pojasnilo. V našem listu smo v št. 8 v članku „Sleparije tvrd. Teibl & Comp.“ poročali o zanimivem kazenskem procesu obtožencev Teibl in Blatnikove ter omenjali, na kako iznajdljiv način sta obtoženca vršila svoje poslovanje in kako iznajdljivo sta se zagovarjala. Med drugim sta tudi omenila v svojo obrambo, da kar je Andrašič v Kranju dobil nezatrošarinjenega sladkorja, da bi moral biti ta obsojen najmanj na 20 let. Mi smo v tem svojem članku opozorili le na značilen govor, nismo pa s tem zavzeli našega lastnega stališča ter lojalno izjavljamo, da nimamo poudarila kaj očitati.

Občni zbor. V smislu čl. 23., 35. do 38. pravil Streške družine v Kranju in po sklepu odbora se je določa občni zbor te družine na dan 10. marca t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih

hotela „Jelen“ v Kranju s sledečim dnevnim redom: Volitve podpredsednika in polovice odbornikov (čl. 23). Udeležba članstva in ostalega občinstva zaželjena. Ev. predlogi naj se dostavijo v zaprti kuverti najkasneje tri dni pred obč. zborom. Odbor.

HOTEL „JELEN“ V KRANJU
vabi na tradicionalno
„SLANIKOVO POJEDINO“
ki jo priredi dne 2. marca.
Se priporoča
R. Wand.

Čudno pojmovanje. Pri debati je nekdo trdil, da so katoličani po vesti dolžni držati se navodil papeških okrožnic. Krščanski socialist ni mogel temu na drug način ugovarjati kot: „No, potem bomo pa pod copato!“ Značilno, toda lahko razumljivo.

Original DINGAČ zajamčeno pristno sladko črno vino, zdravstveno priporočljivo za slabotne, slabokrvne in rekonvaliscente EDINOLE PRI PETERLINU.

Podružnica S. P. D. v Kranju javlja, da se vrši predavanje o temi „Nazaj k naravi“ dne 5. marca ob 20 uri v gimnazijski telovadnici. Planinci in prijatelji planin, pridite!

Couch zofe, otomane, divane
in vse tapetniške izdelke izvršuje točno in solidno
V. TONEJC
tapetnik, Kranj

Podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda v Kranju priredi v nedeljo 27. t. m. ob 11. uri v kino dvorani Narodnega doma aktualno predavanje dr. Kiovskeja o čehoslovaških manjšinah v bratski republiki, kataro bo združeno s prikazovanjem filmskih pokrajinskih slik ter mest na Čehoslovaškem. Bijejo nam zelo usodne ure naše težko priborjene svobode. Glejte, vsi dragi meščani brez razlike, kako si ohranimo to svobodo! Zato pridite vsi, ker je brez vstopnine.

Himen. V četrtek se je na Brezjah poročil kranjski trgovec g. Hinko Podjavoršek z gdnico Ivanka Zaletel iz St. Vida. Mlademu paru želimo obilo božjega blagoslova!

SKOFJA LOKA

Dijaki kranjske gimnazije bodo gostovali pri nas v nedeljo 27. t. m. zvečer ob 8. uri v Društvenem domu z Gogoljevo komedijo „Revizor“. Igra je primerna današnjemu času — predpustu, zato upamo, da bodo Ločani radi napolnili dvorano ter tako podprli delo naše dijaške mladine. Vstopnice so v predprodaji v trgovini g. L. Planine.

Ustanovni občni zbor sreskega gozdarskega odbora se je vršil v torek dne 22. t. m. v občinski poslovalnici. Namen odbora je, da skrbi za razsojanje posekanih parcel, za pravilno izsekavanje, za ureditev parkov in sprehajališč v bližini mesta, naselij in in kopaljšč. Odbor je sestavljen takole: Predsednik je g. ban. svetnik Planina Lovro, zastopnik komande l.

pl. polka je g. kapetan Pišler, tajnik je sr. gozdar Kafol, upokojeni nadzornik Kalan, nato še gg. Križišnik, Žihel Metevž in Zahrastnik Vinko. Odbor upa, da bo naletel med prebivalstvom na polno razumevanje.

Banovinska hiralnica v Skofji Loki. Gospod banski svetnik Planina Lovro je pri zasedanju banskega sveta stavil predlog, naj bi se iz Savnikovega posestva (stara šola) uredila banovinska hiralnica za celo Gorensko. Stvar bi bila za Loko precej pomembna in bi bilo želeli, da se predlog uresniči.

Novoga grobarja je dobilo naše pokopališče v osebi Kermelj Franca st. Med ljudmi je ta nastavev zelo ugodno vplivala že zaradi tega, ker je imenovan domačin, še bolj zaradi tega, ker je znan povsod kot trezen, pošten in priden mož.

Regulacija Hrastnice in potoka Žabnice. Na posredovanje tukajšnjih činiteljev je banska uprava sklenila, da se bo še letošnje leto regulirala Hrastnica in potok Zabnica. K ureditvi bo nekaj prispevala banska uprava, nekaj pa domačini z delom ali plačilom. S tem bo rešena zopet ena izmed najbolj kričečih potreb.

Pretep. V nedeljo so se začeli obdelavati za Puštalskim gradom precej nadelani gorjanski fantje. Ker pa je gorjanska roka trda, pravijo da je tudi malo tekla kri. Dragace pa je odnesel vsak kako buško.

Tatvina. V našem mestu se v zadnjem času potika precej elementov, ki nič ne ve odkod in kam. Seveda so meščanom precejšnja nadloga. Pa tudi prime se jih rado kaj. Tako sta mislila dva taka „tiča“ napraviti v nedeljo zvečer ob pol polnoči „obisk“ pri gospodu županu. Pa so jima bila tla prevročna, ker so bili domači še pokonci. V trenutku, ko je gospod župan stopil iz gostilniških prostorov, sta onadva prišla po stopnicah dol. Hitro sta izginila na ulico. Vendar tu nista ničesar vzela.

Isti večer pa je zmanjkalo iz predsobe g. Demšarja Antona iz Novega predmestja 1 ženski plašč in 1 suknič. Demšarja in žene ni bilo doma. Sodijo, da sta morala biti prav ta dva, ker sta zavila od hiše gospoda župana v smer proti Novemu predmestju, oziroma proti Suh. Policijo, pa tudi orožnike prav lepo prosimo, da neusmiljeno preganja take elemente.

Nesreča pri smučanju. V nedeljo popoldan si je za Kamnitnikom zlomil nogo sin Jožefa Dolinarja, kmeta iz Sv. Duha.

TRZIC

Pretečena nedelja je bila v znamenju občnih zborov. V prostorih hotela „Pošte“ se je vršil dopoldan sestanek „Legije koroških borcev“. Udeležba je bila zelo zadovoljiva. Iz Ljubljane sta se udeležila gg. Marušič in Kristan kot delegata „Legije koroških borcev“. Zborovalce je pozdravil tudi g. dr. Ude, ki je bil takoj po prevratu med glavnimi organizatorji Ljubelske skupine in se je udeleževal vseh bojev za osvoboditev koroških Slovencev. Pobudo za ustanovitev skupine Legije koroških borcev pa sta prevzela brata Ahačič Anton in Rudolf. Navzoči so si obudili spomine na burne dneve. Iz obraza slahernega udeleženca je odseval ponos, da se more prištevat med one, ki so prvi doprinašali žrtve za polaganje temeljev naši državi Jugoslaviji.

Ali se narava moti? Ali da človeku 32 zob, če mu jih je tudi manj dovolj? Gotovo ne! Dobro delovanje našega zvečnega aparata je odločilnega pomena za naše splošno zdravstveno stanje. Vsi zobje so nam potrebni. Zato ne pozabimo, da smo tudi mi njim potrebni: negovati jih moramo. Stalna nega s Chlorodontom, zanesljivo zobno pasto, ohrani zobe zdrave do pozne starosti. Dober sloves pa gre Chlorodontu zaradi visoke kvalitete. Domači proizvod.

Ob istem času pa se je vršil v Rokodelskem domu občni zbor Udruženja vojnih invalidov. Glavna želja vseh navzočih je bila, da bi načrt novega invalidskega zakona bil čimprej sprejet v narodni skupščini. S tem bi bila popravljena krivica mnogim, katere je kruto prizadela sprememba invalidnega zakona l. 1929. Soglasno se je izvolil dosedanji odbor.

Popoldne ob treh pa je bil tudi občni zbor zadruge „Runo“ v Rokodelskem domu. Navzoči so pazno sledili poročilom načelstva in nadzorstva. Pri slučajnostih se je razvila živahna debata, kako bi odpravili nekatere pomanjkljivosti. Po končanem občnem zboru so člani ostali v živahnem pogovoru še dalj časa pri prigrizku.

Za nedeljo 6. marca ob 9. uri dopoldne vabi Združenje čevljarjskih mojstrov v Trzicu na redni občni zbor, ki se bo vršil v telovadnici meščanske šole. Za naše čevljarje je ta občni zbor velike važnosti zato želi odbor združenja čim večje udeležbe. Sicer je pa stanovska dolžnost slahernega čevljarjskega mojstra, da se udeleži občnega zbora.

PREDOSLJE

Preteklo nedeljo se je zbralo okrog 100 delavcev v naši dvorani, da poslušajo urednika Slovenskega delavca, g. Andreja Križmarna. V jasnih in jedrnatih besedah je orisal zgodovino delavskega vprašanja, pokazal je vse zmotne teorije in nazore, kakor liberalizem in socializem, ki hočejo delavca rešiti in mu pomagati pri njegovem težkem položaju. Pokazal je tudi, kako Cerkev rešuje delavca, kako se ona vedno poteguje za tistega, ki trpi. Z zanimanjem so poslušalci sledili govorniku. Tudi debata, ki je bila živahna, je precej pojmov razbistrila. Res se velikokrat dogaja, da delavci stopajo v razne delavske organizacije, pa pri tem radi nepoučenosti ne vedo, na kakšnih proticerkvenih in protivrških temeljih dotične organizacije slonijo. Organizacije ki rešujejo socialna vprašanja brez ozira na Boga, brez božjih zakonov, jih nikdar ne bodo popolno rešile.

Na pustno nedeljo popoldne ob pol 4. uri v predaksi dvorani „Stric v toplicah“. Predosljani ne zamudite prilike, da bi se na pustno nedeljo prav pošteno od srca nasmejali. Igra je polna zapeljavev in humorja in vas bo pošteno razvedrila. Tudi prijatelji sosednih fara so lepo vabljani. Vstopnice so v predprodaji pri „Sorsku“.

SMARTIN PRI KRANJU

V nedeljo 27. t. m. dopoldne ob 9. uri bo v prostorih Smartinskega doma redni letni občni zbor Krajevne organizacije JRZ. Na občnem zboru bo poročal predsednik okrajne JRZ g. dr. Megušar Anton iz Kranja. Vsi člani naj se sigurno udeleže občnega zbora.

Mimica Zagorska:

Pod Triglavom

(Zgodovinska povest iz l. 1415. v dobi kmetskih uporov na Gorenskem.)

(Dalje)

Na hribečku se je zasvetila vasica Brda, Pol jo je viselo na eno stran, med njimi je bil največji Hribarjev dom. Na drugi strani so tlačanske kočje izginjale med kromami drevja, zadaj so se razgrinjala polja, pozno poletno rastlinje se je bohotalo okrog in okrog. Zelena Jelovica je dihala hlad in molk, nebeški mir je šel do tlačanskih koč. Od druge strani je pa plašil iz miru borne koč čuden strah. Dihali so ga iz sebe gradovi, čepeči na strmih pečinah, v soncu so mežikali z malimi okni kakor zlokobne, satanske oči. Konji so vohali blizino vasi, hrzali so, ženinov konj je zarezgetal.

„Na dobro znamenje razgeta.“ je rekel ženinov oče.

„Na srečo.“ je pripomnil drug Boštjan.

Zeninu se je razvedrilo lice. Sunil je iskrega konja pod vamp, da je zdriljal po bregu navkreber. Oče je pogledal za njim in Boštjan za obema.

„Vraga, za hitrejšo ježo nisen več.“ je vzdihoval stari Matija. „Staram se, vidim, da sem že zanič.“

Vaščani po prihajali na prage in gledali jezdece s šopki.

„Snubit gredo.“

„Na dobro posestvo se bo omožila Minca.“

„Vendar enkrat. Dve leti je mladi zahajal na Brda.“

Jezdci pa se niso zmenili za pripombe ljudi, naravnost na griček, kjer je stala Hribarjeva hiša, so jezдили. Izza ogla je prišel hlapec, prijel je konje za vojke in jih odgnal v hlev.

Pri Hribarju niso pričakovali snubcev in močno so se začudili, ko so vstopili opuščeni možje v hišo.

„Pomagaj nam Bog v svoji milosti.“ je pozdravil stari, še vedno trdni Matija in široko stopil po hiši.

„Bog ti pomagaj.“ je odzdravil Hribar in vstajal od mize. „Saj to si ti, Matija, ali ne?“

„Jaz, da. Komaj te poznam, Hribar. Lasje so ti osiveli, hrbet se je upognil. O, močno si se spremenil.“

„Skrbi in težave postarajo človeka bolj kakor leta.“ je odgovoril Hribar in ponudil prišlecu desnoico v pozdrav.

Gospodinja je povabila goste k mizi. „Gost v dom, Bog v dom.“ Potem je prinesla hleb kruha, sira in medu. Pred vsakega gosta je postavila putrh, do vrha napolnjen z medico. Postavna in še vedno zala žena se je dobrovoljno smejala gostom. „Pijte medico! Nevesti se postreže s potico, junaku z vinom, ženinu pa z medico.“

„Mat, mar nismo tudi mi junaki, kakršnih ni pri vas nič! Pod svetega Primoža zvonom rastejo krepki in postavni ljudje.“ je zavrčal ženin in se glasno smejal. Vsa jeza ga je minula.

Drug Boštjan pa je nagnil majolko in si obrisal rosna ustna.

„Pijmo torej danes medico, da bomo imeli bolj sladka usta. Pri ženitvi je treba namazanega jezika.“

Ženinov oče je tudi napravil par požirkov in je možko zastavil besedo.

„Vidiš, Hribar, takole je. Kaj bi okrog ovinkov lovili besede, govorimo tako, kakor se možem spodobi. Glej, Hribar, v mladih letih sva bila prijatelja. Rad bi zato videl, da bi ta zveza ostala trdna in trajna. Ta-le moj fant je dve leti izbira steezice z Jamnika na Brda. Povedal mi je, da mu je tvoja hči najbolj všeč med vsemi dekleti. Jaz sem s tem zadovoljen, zato smo danes prišli mi trije, da te sprašamo, ali daš Minco mojemu fantu ali ne.“

Hribarju je lice kar samo lezlo v nasmeh.

„Teško jo dam od hiše, težko.“ se je izgovarjal.

„Pri nas jo pa tudi zelo potrebujemo. Brez gospodinje smo in, no, saj veš, — naša domačija ni slaba.“ je prigo-varjal stari.

Drug Boštjan se je zalival z medico in je navdušeno hvalil:

„In fant! Le malo ga poglejte! Povejte, kje dobite za Minco boljšega ženina, kakor je Matija!“

„Za doto ne vprašamo, za balo tudi ne. Vsega bo primozila dovolj.“ je hitel stari svobodnjak.

Hribar se je vzravnil in udaril po usnjatem pasu.

„Tega pa ne, da bi moja hči priberala na vaš dom. Tlačan sem in težko bo moj rod dosegel svobodo, če se kaj

nenadoma ne preokrene. Vseeno pa imam še nekaj srebrnih tolarjev za pasom in mati ima tudi platna v skrinji na podstrešju. Sram bi me bilo, če bi šla hči od hiše s cuto na rami. Dal ji bom doto, da se ne bo treba svobodnjaku sramovati ženitve pri tlačanski hčeri.“

„Tem bolje.“ je zadovoljno godrnjal stari Matija, ki mu je laskalo, da pride z nevesto k hiši tudi denar. „Torej odgovori, ali jo daš, ali ne?“

„Naj bo. Če je njena volja, ne bom branil.“ je rekel Hribar.

„In kakšen odgovor nam boš ti dala?“ je vprašal stari in hitro pogledal dekle v cvetu let.

Minca je zardela in komaj slišno odgovorila:

„Tako naj bo, kakor so oče rekli.“

Zeninu so se oči zasvetile od dobre volje. Drug Boštjan je zaviltel opuščeljani širokokrajnik in je glasno zavrskal.

„Hej, Matija, ali nistem pravil! Seveda, tak fantje in gospodarji svobodnih domačij se ne pobirajo kjeršibodi!“

Tudi staremu svobodnjaku je lezlo lice v vesel smeh, vendar se je premagal in je resno rekel:

„Pripravite torej vse za svatbo. Preden se luna pomladi, bo ona pri nas gospodinjala.“

„Nič kaj vajena ni.“ jo je izgovarjala mati.

„Kar sama od sebe se bo privadila.“ je dejal stari.

„Saj, saj sedaj vidimo, če je kaj priročna.“ je spomnil drug na šego in srknil medico iz putrha.

Minca je rdela do ušes, v zadregi je gledala v tla. Vendar je morala slušati povelja. Prinesla je iz kamre kolovrat, velika kodolja predvaja je visela na njem, Dekle je pogladilo kolovrat, hitro je drsela skozi prste drobna nit. Gonila je kolovrat, predla prejo in po običaju prababice zraven zapela staro pesem.

„Le urno, le urno se suči kolo, da spredem, nevesta, si nitko močno.“

Mlad tkalec z nje stkal mi rjuho bo ročno, da z njo pogrnem postelj proročno.“

„Lepi večeri bodo pri nas, ko bodo brneli kolovrat in bodo predle pele.“ je rekel stari Matija in kar milo se mu je storilo. Spomnil se je, kako je predla in pela njegova rajna žena. Pa je požrl ginjenost in je z navadnim glasom dejal: „Bo vsaj nekaj življenja pri nas.“

Drug Boštjan pa je srkal medico in hvalil vsevprek.

Halo!

Tvrdba

Halo!

Logar-Kalan - manufaktura - Kranj

Naznanja, da so dospele ogromne nove pošiljke. — V ponedeljek pa prične z veliko prodajo vsega manufakturnega blaga po najnižjih, brezkonkurenčnih cenah.

Cene so 15% nižje! — Prepričajte se!

Vsak hoče biti elegantno in poceni oblečen; ta ugodna prilika pa se mu nudi pri nas, **kjer je na izbiro**

1000 krasnih, najmodernejših kamgarnov in športnih štofov iz angleških, čeških in domačih tovarn,

Štofi Din 20, 24, 35, 43, 50, 59, 65, 72, 85, 90 itd.

Kamgarni Din 50, 65, 78, 95, 105, 119, 129, 139, 150 itd.

Kdor varčuje, pri nas kupuje!

PREDDVOR

Občinska uprava je na svoji seji dne 23. t. m. sestavila občinski proračun za leto 1938-39. Osebnih izdatki znašajo 22.100.— din, materialni izdatki pa so: občinsko upravno oblastvo 11.125 din, narodna prosveta 51.000.— din (za Kokro 35.500.— din za popravo šole), finančna stroka 50.000.— din, gradbena stroka 8000.— din, kmetijstvo in živinorejstvo 3100.— din, narodno zdravje 500.— din, ubožni sklad 25.500.— din, občinsko gospodarstvo 9240.— din in nepredvideni izdatki 2000.— din.

Dohodki znašajo: trošarine 31.600.— din, iovnina in najemnina 40.500.— din, nepričakovani dohodki in dolgovi 4500.— din. Primanjkljaj znaša 82.065.— din, ki se bo kril z dokladami na državne neposredne davke.

Proračun je razgrnjen na občini za dobo 5 dni od 28. t. m. dalje.

Tiskarski škrt je napredil v zadnji številki precej razburjenja v naši občini. On je v naši občini še malo znan, sicer bi ga ljudje takoj spoznali po njegovi hudomušnosti. Ne vemo, ali se nam je hotel prikupiti, ko nam je povedal naš dolg od 119.000.— din na 199.000.— din. Zato se je moral danes opravičiti.

OLŠEVEK

Olševčani se v „Gorenjcu“ malokdaj oglašimo, če tudi ga pridno prebiramo. Delujemo bolj na tihem, O božiču smo igrali lepo božično igro „Skrivnostna sveta noč“, ki je zelo dobro izpadla. — Za predpust v nedeljo dne 27. februarja bomo igrali predpustno burko „Dva para se ženita“. Kdor se hoče nasmejati naj pride pogledat!

Povedati pa tudi moramo že sedaj, da smo se odločili popraviti Prosvetni dom in ga razširiti, tako da bo odgovarjal sedanjemu času in našim potrebam, prosvetnim in gospodarskim. Toda proračun nas straši, ker znaša 104.000.— din. Na drugi strani nas pa zopet tolaži zavest, da dobra volja vse premore, kar se tudi že kaže. Ljubitelji prosvete in gospodarskega napredka so že darovali nekaj jurjev v denarju in nekaj lesa. Tudi peska in apna je že nekaj pripravljeno, tako da je stvar gotova. Prosvetni dom zraste še letos, samo na marsikatero dobro srce in vrata bo še treba potrkati.

Zato tudi najvljudneje vabimo 27. februarja na prireditev, ker je čisti dobiček namenjen za zidavo prosvetnega doma v Olševku.

BREG PRI KRANJU

Naša cerkev Matere Božje je izgubila svoje-ga zvestega ključarja Franca Hvasti. Nad 25 let jo je oskrboval, kot da je prav njegova last. Pokojni je bil rojen l. 1867. Takoj ko je prišel domov od vojakov je odšel k graščaku Deteli v St. Peter, kjer je služboval celih 12

let. Potreba za zaslužkom ga je gnala v Ameriko, kjer pa ni mogel dolgo ostati, moral se je po 2 letih vsled rahlega zdravja vrniti. Po povratku v domači kraj je bil več let občinski odbornik, vedno pa je bil odločen pristaš SLS. V zakonu, ki ga je sklenil l. 1906, se mu je rodilo 7 otrok, od katerih jih je še 5 živih. Dolga leta je bil zvest član Mohorjeve družbe in naročnik katoliških časopisov. Letos je bil celo poverjenik „Domoljuba“. Tudi naših gasilcev ni zanemarjal, saj je bil njihov dolgoletni podporni član. Zanimal se je za njihovo prosvetno delo ter je še teden pred svojo smrtjo pripomnil, kako potreben je nov zastor za oder v gasilskem domu. Nadvse skrbno pa je obdeloval svojo zemljo. Pokojnika so pokopali v četrtek in je bil njegov pogreb priča, kako je bil priljubljen. Naj počiva v miru, ostalim pa naše sožalje!

CERKLJE

Prosvetno društvo uprizoni v nedeljo 27. februarja ob pol 4. uri popoldne v Ljudskem domu petdejsko burko „Babilon“. Ne bo vam žal če pridete pogledati ker smejeti se boste morali.

Tajniške posle na občini je sedaj žečasno prevzel gosp. Uršič Jožef iz Zagorja ob Savi.

Neznan je devetim odbornikom § 76 zakona o občinah. Svetovali bi jim naj se seznanijo tudi s tem paragrafom; ker držni ravno tako kot drugi, je pa še posebno važni. Mogoče bi tako le spoznali, da je ne samo potreba, ampak tudi dolžnost občine skrbeti za prosvetno in telesno vzgojo naroda, ali pa vsaj za v ta namen obstoječe organizacije podpirati.

Javnosti v pojasnilo, kdo in kaj je bil bivši občinski tajnik? Z ozirom na notico v nekem lističu češ, da je bil bivši občinski tajnik predlovoavec „fantov“ — smo prisiljeni razkriti njegovo preteklost, posebno v kateri organizaciji se je po šolski dobi vzgajal za tako poštenega in vzornega državljanca in pa s kom se je v času svoje slavne kariere bratil. Pa pričnimo: Do prihoda v Cerklje pred tremi leti je bil ves čas agilni član Sokola v Domžalah, kar je tamkajšnji okolici splošno znano. Pri prihodu v Cerklje se je pa na opozorilo svojega tasta češ, da bo tukaj boljše letal brez peruti, pokazal čisto v drugi luči. Po preteku enega leta se je tudi prijavil za vstop v Prosvetno društvo, kjer je pozneje sodeloval pri raznih igrah. Na ta način se je tedaj v domačem kraju kar dobro znal ponarediti. Kje drugje mu je pa vendar ušla iz srca kaka stvar, ki ni bila v skladu z njegovim tedanjim obnašanjem. Tako smo sedaj zvedeli, da se je nekje bahal: „to vlečemo farje za nos“. V drugi polovici lanskega leta je pa v njegovi notranjosti le prevladal duh in nazor, ki se ga je nasrkal v prejšnjih letih, nad hinavščino in poka-

zal se je kakršen je v resnici bil. Odbor Prosvetnega društva pa, ki je bil buden, ga je že pri prvih dejanjih, ki niso bila v skladu s članstvom, na seji dne 9. septembra izključil. Od tedaj, ko je pričel tako vzorno vršiti tajniško službo, se je pa kretal samo v ožjem krogu naprednih in nadebudnih cerkljanskih izkoreninencev, med katerimi se nahaja tudi avtor omenjene notice. Vprašamo dotičnega praktikanta vseh sodobnih struj samo: S kom se je bratil po gostilnah? S kom je cele noči popival in igral biljard? S kom se je vozil v avtomobilu, ki je last tajnika tukajšnjega Sokola na znamenite nočne pohode? Kdo je bil v njegovi družbi, ki se je v neki gostilni ponašala z učeniškimi „vantami“? Povihu še omenjenega dopisnika spomnimo še na dva pregovora, ki pravijo naši ljudje, da držita, namreč: „ene vrste tleči skup lete“ in pa „gliša vkup štriha“, upamo, da dotični izkoreninjenec ne bo razpihoval tajnikove afere in ga predbacival našim fantom, ker je le nevarnost, da se sam umaže, zato mu svetujemo, naj doma za pečko mirno nadaljuje svoje študije.

BREZJE

Gostovanje Kovorjanov. V nedeljo ob 3. uri popoldne bo uprizonilo Prosvetno društvo iz Kovorja na našem odru burko „Micki je treba moža“. Prijatelje naše prosvete vabimo, da se te zanimive igre udeležijo v obilnem številu!

KROPA

V nedeljo 27. t. m. ob 13. uri bo otvoritev 35 metrske smuške skakalnice Fantovskega odseka v Kropli.

Smučarji, člani fantovskih odsekov, kateri nameravajo na skakalnici sodelovati, morajo biti radi preizkušnje v nedeljo do 10. ure v Kropli.

ŠENCUR

Fantovski odsek priredi na pustni torek zvečer ob 8. uri v dvorani Prosvetnega doma veselo pustno prireditev. Na sporedu so tri burke: „Ceber“, „Paštetar“ in „Student na poti v paradiz“. Kdor se hoče pošteno nasmejati, naj pride v torek zvečer v dvorano Prosvetnega društva.

Vstopnina znižana. Vabi odbor F. O.

Opozoriti moramo čitatelje Gorenjca, da je naš pevski zbor pod vodstvom g. Škerjanca in ob obilni udeležbi priredil koncert slovenskih narodnih pesmi dne 10. t. m. ob 3. uri popoldne v dvorani Prosvetnega društva.

Udeležba je bila tako velika, da je bila dvorana do zadnjega kotička polna. Pevci, lepo priznanje ste dobili za vaš trud. Prav je tako! Saj malo kdo ve, da ste se žrtvovali sleherni večer in to iz same gole ljubezni do petja. — Tudi g. pevovodja zasluži priznanje, tega mu pa dajte vi pevci sami s tem, da boste radi in z veseljem hodili k pevskim vajam. Tega bo g. organist najbolj vesel. Priznati moramo, da nismo pričakovali tolikih uspehov; posebno še kjer je zbor šele štiri mesece pod novim vodstvom. Vsa čast vam pevci in g. pev. Škerjancu, ker ste tako dovršeno in častno re-

„Kakšno milo pa imate vendar? Šaj ne daje nobenih pen? Kakšno pa bo perilo? Vzemite vendar tisto dobro terpentinovo milo Zlatorog! To milo razvija gosto belo peno ter pere hitro in temeljito. In po pranju bo perilo snežno belo, voljno-mehko in duhteče.“

TERPENTINOVNO MILO
Zlatorog

šili svojo nalogo, ki ni bila lahka in prijetna. Slišimo tudi, da misli zbor ponoviti koncert v Cerkljah, zato opozarjamo že naprej vse prijatelje lepe slovenske pesmi, da ne zamudite te prilike. Ne bo vam žal, kakor tudi nam ni! Zboru pa želimo, da bi nas zopet kaj kmalu presenetil z lepo pesmijo. Zato vsi pevci z novim pevskim navdušenjem na delo, za lepo slovensko pesem!

Zenimo se tudi kar dobro ta predpustni čas, toda nekaterim starejšim fantom se kar noče omeščati srce, da bi stopili v zakonski jarem. Bodo menda raje pristopili k društvu samcev, ki se v kratkem ustanovi v naši občini na veliko žalost deklet.

Lastniki psov, ki smo plačali letno takso za pse, apeliramo na občinsko oblastvo oziroma na konjača, da stori svojo dolžnost, sicer za leto 1938 ne bo desetakov še manj pa pedesetakov.

PRESKA

Prosvetno društvo v Preski pri Medvodah ponovi v nedeljo dne 27. februarja ob 3. uri popoldne veseloigro v 3. dejanjih „Dva para se ženita“. Vljudno vabi odbor.

Ženini in neveste!

Neštetokrat sem Vam že dokazal, da dobite najcenejše in najlepše fotografije pri

fotografu JUG - Kranj

NAGRADE**prvega nagradnega tekmovanja!**

Na vprašanja I. nagradnega tekmovanja smo prejeli 905 odgovorov, od katerih je bilo pravih 720.

Zreb je odločil sledečim tekmovalcem nagrade:

1. Moško kolo znamke „Kompresor“: Jenko Franc, kmet, Suha 20, p. Kranj.
2. 500 kom. strešne opeke Bobrovec: Hribar Marica, dijakinja, Gorenja Sava 51, p. Kranj.
3. Moška ročna ura znamke Thiel: Okorn Franc, cerkovnik, Sp. Besnica 43, p. Kranj.
4. Celoletna naročnina na naš list: Keržič Franc, šol. upravitelj v pok., Stražišče in Jenko Friderik, kmet, Hraše 43, p. Smednik.
5. Polletna naročnina na naš list: Ločniškar Franc, Ljubljana, Goriska ul. 29; Jerjav Ladislav, brivec, Kranj, Savski breg 13; Noč Valentin, čevljarstvo, Škofja Loka; Bizjak Janez, posestnik, Zg. Bela 30, p. Preddvor.

Imenovani prejmejo nagrade v naši upravi. Onim pa, ki jim je zreb določil naročnino, smo poslali že današnjo številko, odnosno smo jim vpisali v dobro določeno naročnino.

Za II. tekmovanje smo odredili samo TRI nagradna vprašanja, ki bodo lažja od vprašanj v prvem tekmovanju. Zato naj vsak brani že kupon prvega vprašanja, ki ga danes objavljamo ter naj potem vse tri kupone pošlje na upravo lista. Nagrade objavimo prihodnjic. UPRAVA.

ODREŽI

I. nagradni kupon:

Gosi gredo v dolgi vrsti s paše. Spredaj sta dve pred eno, v sredi ena med dvema, zadaj pa dve za eno. Koliko jih je bilo na paši?

Odgovor:

Naslov:

bivališče:

, pošta:

Važno za vsakega je!

da si pred nakupom blaga za spomlad ogledate našo novo bogato izbiro.

Dospele so nove pošiljke vsakovrstnega blaga in sicer:

Damskega volnenega blaga v najnovejših modnih barvah, kakor tudi v vseh temnih barvah za obleke, kostime in plašče.

Velika izbira moških kamgarnov, štofov za športne obleke in plašče, kakor tudi vse vrste svile, popelinov, ripsov, pralne svile, platna, šifonov itd. Prodajamo tudi na hranilne knjižice.

V pričakovanju, da nas obiščete in se sami prepričate o ceni in kvaliteti se priporoča

Pavla Rabič Kranj, Mestni trg št. 18. (v Kocbekovi hiši).

Kmetijstvo

Par nepristranskih besed o gnojenju h krompirju.

Bliža se čas, ko bomo mislili na gnojenje in morebitno nabavo gnojil.

Krompir je najvažnejši njivski sadež večjega dela Gorenjske. Vendar obstajajo, kakor doznavam, glede gnojenje krompirja dvomi.

*

Znano je, da je krompir „požeruh“, da rabi neprimerno več hrane ko žito in druge rastline. Znano je tudi, da je krompir rastlina, ki se ugodno počuti v prvi vrsti ob zadostni količini zraka in hlevskega gnoja v zemlji. Dalje je mogoče že tudi kdo slišal, da je krompir kalijeva rastlina.

Kako naj torej spričo teh okoliščin gnojimo?

*

Hlevski gnoj je bolj enostransko gnojilo. Hlevski gnoj večinoma tudi še ne pripravimo v tako prhko stanje kakor krompirju najbolj prija.

Mnogo pogosteje sadimo pri nas na eni in isti njivi krompir kakor bi bilo to dobro. Samo vsako 5. ali 6. leto bi se smel vrniti krompir na njivo. Pri nas vendar čestokrat posadimo polja vsako 3. leto s krompirjem.

Cestokrat gnojimo polja enostransko, leto za letom, s slabo obdelanim hlevskim gnojem in gnojnicjo.

Kaj je posledica takega ravnanja? Pridelamo čestokrat krompir slabe kakovosti, krompir, ki se slabo „drži“ in ni trgovsko „prima“ ter krompir, ki je marsikje že na njivi bolan. V sled zadnje okoliščine se navadno tudi pridelek znatno zniža.

*

Na kakovost in tudi višino pridelka ter na zdravje krompirja ugodno vplivajo fosforna in kalijeva umetna gnojila.

Kjer se močneje pojavlja bolezen (predvsem črna noga) bi najtopleje priporočal, da krompirju raje gnojimo z hlevskim gnojem bolj zmerno, manjkajoče redilne snovi pa nadomestimo z umetnimi gnojili.

Radi preprečenja boleznem sem priporočal tudi zeleno gnojenje, o katerem je bilo že govora in katero da boljše pridelke, kot hlevski gnoj.

Verodostojna kmetijska ustanova (ne tovarne) neke severne pokrajine priporoča naslednje množine umetnih gnojil na 1 oral (5755 m²) površine krompirja na lahki zemlji:

1.) Ob istočasnem gnojenju s hlevskim gnojem: 120 kg apnena dušika, 120 kg superfosfata in 120 kg kalijeve soli.

2.) Ako ne gnojimo s hlevskim gnojem: 180 kg apnena dušika, 180 kg superfosfata in 150 kg kalijeve soli.

Radi zdravja krompirjeve, gomolja, višine in kakovosti pridelka priporočam vedno le polno gnojenje.

Ob istovrednem gnojenju s hlevskim gnojem krompir tudi še dobro izraži dušičnato umetno gnojilo, ker krompir rabi od narave dosti dušika; fosfornata in kalijeva umetna gnojila so vendar potrebna radi zdravja in kakovosti gomolja ter radi uravnoveženja vsrkavanja oz. sprejemanja redilnih snovi (po zakonu o minimu).

*

Navedene količine umetnih gnojil za uporabo pri krompirju moramo vsi smatrati kot splošno priporočilo. Pri vsakem posestniku so drugačne prilike: druga zemlja in druga gnojnost. Tu dajo jasnost le točno izvedeni gnojilni poskusi. Tudi se ne ve, kaka bo cena drugo leto za krompir.

V splošnem je pa brez dvoma resnično, kdor bo malo in enostransko gnojil, bo imel bržčas malo pridelka in slab pridelek; kdor bo dosti in polno gnojil, bo predvidoma pridelal dosti zdravega gomolja!

Apneni dušik trosimo na njivo najpozneje 14 dni pred sajenjem, dobro zbranjajmo ali zaorjimo do kakih 20 cm globoko, sicer gnojilo škoduje mladim rastlinam oz. gomoljem.

Kalijeva sol najbolje učinkuje na množino in kakovost pridelka, ako jo trosimo 8 tednov do najpozneje 5 tednov pred sajenjem.

Superfosfat trosimo tik pred sajenjem.

Cestokrat nezadostne uspehe pri gnojenju s kalijevo soljo je pripisovati skoraj vedno le prepoznemu trosenju gnojila. Torej pomnimo: kalijevo sol že koncem februarja h krompirju v zemljo ali na zemljo. Boljše bi bilo, če bi jo dali že decembra ali januarja.

Apneni dušik ne mešajmo z nobenim od navedenih gnojil! Dočim kalijevo sol in superfosfat lahko vedno skupaj mešamo in trosimo.

Ako bi istočasno dali hlevski gnoj in trosili tudi apneni dušik, bi morali takoj oboje podorati.

*

Ako sem popreje navedel, da je krompir kalijeva rastlina, nikakor ni misliti, da gnojenje s samim kalijem ali z velikimi množinami kalijeve soli povzroča čudeže. Povsod za uspešno gnojenja odloča le ta zagonetni zakon o minimu in popoln uspeh gnojenja dosežemo le, ako je razmerje dušičnatih, fosfornih in kalijevih snovi v gnojilih in v zemlji pravilno.

To je torej par nepristranskih besed o gnojenju, katere je narekovala le stvarnost in ne — kaka „fabriška“ reklama. W.

TOPLA OBUTEV - NAJBOLJŠI VARUH

Najbolji prijatelj sotskih otrok za deževne in mokre dni so naše galose, ki ne propuščajo vode, ne mokrote. Za malten denar si bodo vsi malički obvarovali dragoceno zdravje. — Od št. 31 do 34 din 25.—, od št. 35 do 38 din 29.—.

Snežni čevlji za otroke, gorko podloženi. Vam varujejo otroke pred mokroto in prehlado. Od št. 31 do 35 din 59.—.

Zenski nizki čevlji, vsi iz gumija, elegantne zunanosti, vam bodo služili bolj praktično in bolje od katerih koli drugih čevljev v deževnem in blatnem vremenju. Njihova cena je tako nizka, da jih more kupiti tudi najstrošnejša ženska.

Gorki otroški čevlji, izdelani iz finega usnja, gorko podloženi in obšiti s fino kožuhovino.

Zenske galose iz gumija z napol visoko peto s podloženi končanci in z robom bodo varovali Vašo obutev mokrote in blata v deževnih februarjskih dneh.

Zadnja novost! Elegantne ženske galose, gornji del iz lahke prožne snovi, zaradi česar so galose nenavadno udobne.

Elegantne in močne gospodinjske galose s posebno ojačenim podplatom vam varujejo čevlje pred mokroto, dom pred blatom.

Na teh škornjih so občutivi vsi občutljivi deli, da bi čim boljše in čim boljše služili dolga in kmetijska dela.

Bata

Kotiček za čebelarje

V nedeljo dne 20. t. m. smo kranjski čebelarji izročili našemu zaslužnemu čebelarstvu pionirju in učitelju gosp. Francišku Rojini, šol. upravitelju v pok. v Šiški častno diploma, katere se je do solza ginjen razveselil. Rekel je, da nikdar ni mislil in pričakoval, da mu bodo njegovi čebelarji učenci na tako lep način izkazali svojo hvaležnost.

Diploma, ki je bila pred izročitvijo izložena v izložbi veletrgovine gosp. Ivana Savnika v Kranju, je umetniško delo našega odličnega slikarja gosp. Matije Bradaška v Kranju.

MALI OGLASI
Za vsako besedo v mlilih oglaših se plača 0 50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKS, tapetnik Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Avto Fiat, ki je v prometu v uporabnem stanju, proda za din 4.800.— eventualno tudi na obroke. „Obnova“, Kranj, Prešernova ul. 18.

Proda se pred 10 leti zgrajena tristanovanjska hiša v ograjenim vrtom, vodovodom in elektriko. Poleg malo gospodarsko poslopje. Pojasnila pri: Mariji Košir, trgovka, Retnje, p. Križe.

Proda se poceni klavirska harmonika, 80 basov z registrom v dobrem stanju. Naslov v upravi.

Borov les od tesanih svinjakov, dobro ohranjen prodam. Pavlin Anton, posestnik, Naklo 5.

Sprejem učenca-ko, dobrega risarja, za fotografsko obrt. Foto Jug, Kranj.

Vsem, ki se nameravate fotografirati!

Pri boljšem fotografiranju naredim po dva posnetka in pri pogledu prob šele naročite fotografije. (Oglejte si naše izložbe!)

Foto JUG, - Kranj

Cviček

pravi dolenski, dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani, Frankopanska ulica 11.

Žarnice

pregorele zamenja za nove od Din 6'50 dalje. Pri zamenjavi 50 kom popust.

„Obnova“

pri Franjo Nadižar KRANJ, Prešernova 18.

Lepo zalogo ur, zlatnine, kristala, očal, toplomerov, kina srebra, kuku ur, jedilnega orodja itd. Popravila se strokovno pod jamstvom točno izvrše.

Prva in največja delavnica na Gorenjskem.

Zahtevajte cenik!

B. RANGUS
zlatar in sodni cenilec v Kranju

